



APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 70662008, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GIK projektai“	2018-10-10	Nr. (30.2)-A4- 8095
El. p. s.puzaitė@bpimone.com	į 2018-09-07	Nr. 170/18
UAB „Žvalgaičiai“		
El. p. tmalinauskas89@gmail.com		

Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL PANEVĖŽIO R. SAV., VADOKLIŲ SEN., ŽVALGAIČIŲ II SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Žvalgaičiai“, Įmonių g. 5 D-3, LT-35101 Panevėžys, adresas koresp. – Prekybos g. 19-19, LT – 35104 Panevėžys, kontaktinis asmuo tel. +370 681 55145, el. p. tmalinauskas89@gmail.com

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „GIK projektai“, Konstitucijos pr. 23, LT- 08105 Vilnius, tel. +370 662 38817, el. p. a.stanionyte@bpimone.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.4. punktu – kitų naudingųjų iškasenų gavyba (kai kasybos sklypas – mažesnis kaip 25 ha, bet didesnis kaip 0,5 ha).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

Žvalgaičių II smėlio ir žvyro telkinio plotas yra Panevėžio r. sav., Vadoklių sen., Žvalgaičių kaime, 23 km į pietus nuo Panevėžio miesto geležinkelio stoties, 6 km į šiaurės rytus nuo Ramygalos miesto centro, 6 km į šiaurės vakarus nuo Vadoklių miestelio, 2,5 km į pietvakarius nuo Jotainių miestelio, Žvalgaičių kaimo pietiniame pakraštyje. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) teritorija apima privačios nuosavybės teise priklausantį žemės sklypą kad. Nr. 6624/0005:538, kurio naudojimui UAB „Žvalgaičiai“ sudarę panaudos sutartį. Žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos. PŪV teritorijos plotas yra apie 3,46 ha, iš jų kasybos darbų plotas - apie 2,44 ha, o likęs 1,02 ha plotas bus naudojamas karjero priklausiniams, t. y. laikinam dangos grunto sandėliavimui ir pan. PŪV teritorija vakarine dalimi ribojasi su žemės sklypu kad. Nr. 6624/7001:9 (naudojimo paskirtis – Kita (Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos), pietine dalimi - kad. Nr. 6624/0005:276 (naudojimo paskirtis – Žemės ūkio), kad. Nr. 6624/0005:259 (naudojimo paskirtis – Žemės ūkio), kad. Nr. 6624/0005:260 (naudojimo paskirtis – Žemės ūkio) ir kad. Nr. 6624/0005:299 (naudojimo paskirtis – Žemės ūkio), rytine ir šiaurine dalimis ribojasi su

valstybine žeme. Gavus leidimą naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes, bus rengiamas kasybos ir rekultivavimo projektas. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 20 punktas*).

PŪV teritorijoje vandens gręžinių nėra. Artimiausia geriamojo gėlo vandens Jotainių soc. globos namų vandenvietė (Nr. 3632), kuri yra nutolusi nuo PŪV teritorijos apie 1,3 km atstumu šiaurės rytų kryptimi, kita – Jotainių vandenvietė (Nr. 3590), nutolusi 2,6 km atstumu šiaurės rytų kryptimi. Arčiausiai PŪV teritorijos išsidėstę naudingųjų iškasenų telkiniai: apie 4,0 km atstumu į pietvakarius yra Šlekių durpių telkinys ir apie 6,0 km atstumu į rytus yra Degenių durpių telkinys. Informacijos apie geologinius procesus, tokius kaip erozija, sufozija, karstas ar nuošliaužos, vykstančius gretimoje teritorijoje ir jai artimoje aplinkoje nėra. Artimiausias geotopas nuo PŪV teritorijos šiaurės vakarų kryptimi nutolęs apie 5,30 km atstumu yra Barklainių akmuo (*Nr. 66*). (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 21 punktas*).

Visas PŪV plotas yra buvusio Žvalgaičių smėlio ir žvyro karjero teritorijoje. 2018 m. detalai išžvalgytas Žvalgaičių II telkinys apima 2009 m. išteklių kontūro likusius smėlio ir žvyro išteklius. Natūralus kraštovaizdis paveiktas anksčiau čia vykdytų kasinėjimų metu. Remiantis Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija, PŪV rajone yra nežymios vertikaliosios sąskaidos (banguotas bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su dvių lygmenų videotopų kompleksais), vyrauja atvirų gerai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje raiškios tik vertikalios dominantės (*V1H3-c*). PŪV teritorijos žemės paviršius – kasybos darbais pažeista teritorija – kūdra. Atsižvelgiant į PŪV teritorijos padėtį Bendrojo plano sprendiniuose išskirtose tvarkymo zonose ir jose nustatytus specialiuosius reglamentus, baigus naudingąsias iškasenas, karjerą numatoma rekultivuoti į vandens telkinį, neapvandenintus plotus (tarp jų ir šlaitus) apšėjant žoliniais augalais ar miško želdiniais. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 22 punktas*).

PŪV teritorija nepatenka į saugomas ir *Natura 2000* teritorijas. Artimiausios teritorijos, priklausančios *Natura 2000* tinklui, yra paukščių apsaugai svarbi teritorija (PAST) ir buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST) – Taujėnų-Užulėnio miškai, kurie nutolę 8,0 km atstumu pietryčių kryptimi nuo PŪV teritorijos. PŪV vietovėje įsteigtų ar potencialiai Europos Bendrijai svarbių teritorijų ir jose randamų Europinės svarbos natūralių buveinių nėra. Artimiausioje aplinkoje, šiaurės vakarų kryptimi yra *Barklainių akmuo* (*Nr. 66*), nutolęs apie 5,30 km atstumu ir apie 7,90 km atstumu šiaurės vakarų kryptimi yra *Didysis akmuo* (*Nr. 62*). (*PAV Atrankos informacijos IV skyriaus 23.9 punktas ir PAV Atrankos informacijos III skyriaus 23 punktas*).

Pagal Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro kartografinės duomenų bazės duomenis, PŪV teritorijoje nėra miško žemės. Artimiausioje aplinkoje, apie 18 m atstumu į šiaurę nuo PŪV teritorijos, yra IV grupės ūkiniai miškai (normalaus kirtimo amžiaus), kiti išsidėstę tolimesniu atstumu, už 1,30 km pietų kryptimi yra kartinė miško buveinė (*Nr. 645002*). PŪV teritorija nutolusi: 24 m atstumu nuo Europos Bendrijos svarbos miškų buveinės – Aliuviniai miškai su *Alnus glutinosa* ir *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*) (kodas 91E0), 195 m atstumu pievų buveinė – Aliuvinės pievos (kodas 6450), 775 m atstumu miškų buveinės – Epifitų turtingi Fenoskandijos hemiborealiniai natūralūs seni plačialapių miškai (*Quercus, Tilia, Acer, Fraxinus arba Ulmus*). Remiantis saugomų rūšių informacinės sistemos 2018-08-07 išrašo Nr. 2018-13397132 duomenimis, PŪV teritorijoje saugomų gyvūnų, augalų ir gyvūnų rūšių radaviečių ar augaviečių nėra. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 24 punktas*).

Hidrologiniu požiūriu PŪV teritorija priklauso Nemuno upės baseino rajonui (UBR), Nevėžio upės pabaseiniui. Apie 70 m į šiaurę nuo PŪV ploto nutolęs Juodos upelis, o apie 0,9 km į rytus nuo geologinės žvalgybos ploto prateka Obelės upelis. Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro duomenimis dalis PŪV teritorijos patenka į Juodos upės apsaugos zoną. Juodos upės pakrantės apsaugos juostoje jokia kasyba nebus vykdoma. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 25 punktas*).

Planuojamas naudoti plotas yra Panevėžio rajono savivaldybės (35 762 gyventojai), Vadoklių seniūnijos (1726 gyventojai), Žvalgaičių (21 gyventojas) kaime. Artimesnės gyvenvietės nuo PŪV teritorijos yra: apie 1,0 km šiaurės kryptimi yra kaimas (nei vieno gyventojų), 1,20 km atstumu į šiaurės rytus yra Janapolio kaimas (nei vieno gyventojų), apie 2,10 km atstumu pietų kryptimi yra Pamiškių kaimas (43 gyventojai), apie 2,20 km atstumu šiaurės rytų kryptimi nutolusi Jotainių gyvenvietė (556 gyventojai). Artimiausia gyvenamoji teritorija nutolusi 236 m atstumu nuo PŪV teritorijos. Arčiausiai PŪV teritorijos yra šie visuomeninės paskirties objektai: apie 5,80 km atstumu pietvakarių kryptimi yra Panevėžio raj. sav. Ramygalos kultūros centras, apie 5,90 km atstumu pietryčių kryptimi Panevėžio r. sav. Vadoklių kultūros centras, apie 6,0 km atstumu pietvakarių kryptimi Ramygalos klubas „Savos erdvės“, apie 6,20 km atstumu pietvakarių kryptimi Panevėžio raj. sav. Ramygalos gimnazija, apie 6,30 km atstumu pietvakarių kryptimi Panevėžio raj. sav. Ramygalos lopšelis-darželis „Gandriukas“. Visuomeninės paskirties objektai yra nutolę apie 2,0 km šiaurės rytų kryptimi - biblioteka, internetas, paštas, medicinos punktas bei pagrindinė mokykla. Remiantis VĮ „Registru centras“ duomenimis, Teritorijų planavimo dokumentų registro (TPDR) duomenų baze PŪV teritorijai artimoje aplinkoje nėra suplanuotų naujų gyvenamųjų, visuomeninių ar rekreacinių teritorijų. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 27 punktas*).

Nuo PŪV teritorijos iki artimiausios nekilnojamosios kultūros vertybės yra: apie 0,740 km iki Jotainių dvaro sodybos fragmentų (*kodas 832*), apie 4,70 km iki Senkapio (*kodas 6567*) ir 4,50 km iki jo vizualinės apsaugos pozonio, apie 5,80 km iki Lietuvos partizanų užkasimo vietos ir kapų (*kodas 12338*). (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 28 punktas*).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

PŪV plotas yra apie 3,46 ha, iš jų kasybos darbų plotas - apie 2,44 ha, o likęs 1,02 ha plotas bus naudojamas karjero priklausiniams, t. y. laikinam dangos grunto sandėliavimui ir pan. Naudingosios iškasenos (smėlio ir žvyro) kasyba atviru kasiniu (karjeru) bus vykdoma buvusiam Žvalgaičių smėlio ir žvyro karjere esančio vandens telkinio dugne, kasant smėlį ir žvyrą žemsiurbe, pagilinant esamą kūdrą iki 9-9,5 m gylio. Susisiekimai su telkiniu yra geras. Už vakarinio telkinio pakraščio praeina rajoninis kelias Nr. 3023 (Ramygala – Vadokliai), kuriuo už 5,2 km į vakarus, pietvakarius patenkama į magistralinį kelią Nr. A8 (Panevėžys – Sitkūnai), o už 2,8 km į šiaurės rytus išvažiuojama į rajoninį kelią Nr. 3017 (Velžys – Jotainiai – Pagiriai – Šėta). Esant poreikiui galimas prisijungimas prie elektros tinklų, pagal išduotas AB „Energijos skirstymo operatorius“ sąlygas. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 4 punktas*).

Naudingosios iškasenos išteklių apskaičiuoti 2018 m. balandžio 23 d. būklei bendrame 2,44 ha plote ir aprobuoti 2018 m. gegužės 29 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. 1-168. Detaliai išžvalgyti spėjamai vertingi (331) smėlio ir žvyro išteklių bendrame 2,44 ha plote sudaro apie 148 tūkst. m³, iš jų – smėlio 1,43 ha plote – 80 tūkst. m³, žvyro 1,01 ha plote – 68 tūkst. m³. Smėlis ir žvyras tinka automobilių kelių gruntams pagal standarto LST 1331:2015 lt (Gruntai, skirti keliams ir jų statiniams. Klasifikacija) reikalavimus. PŪV metu kasybos darbuose bus naudojamos šios kasimo, kasimo – pakrovimo ir transportavimo mašinos: buldozeris *Komatsu D61*, žemsiurbė *Dragflow*, ratinis frontalinis krautuvus *Case 821*, ekskavatorius *Komatsu PC240 LC*. Bus naudojamas *MAN (18 t arba 24 t)* autosavivartis gruntui pervežti į sandėliavimo ar rekultivavimo vietas karjero teritorijoje. Taip pat gali būti naudojamos ir kitų modelių panašių parametrų kasybos ir transporto mašinos. Telkinio danga detaliai išžvalgytame telkinyje jau yra nuimta anksčiau čia vykdytų kasinėjimų metu. Karjero vidaus keliai tiesiami priklausomai nuo pakrovimo darbų zonos padėties, profiliuojant ir sutankinant kelio pagrindo gruntą buldozeriu. Smėlis ir žvyras bus kasami žemsiurbe *Dragflow*, tik baigiant kasti telkinį (formuojant baigiamųjų kasybos darbų aikštelę) bus naudojamas atvirkščio kasimo ekskavatorius. Ekskavatoriumi iškastas apvandenintas smėlis ir žvyras bus sukamas į apsausinimo kaupą. Apsausėjęs smėlis krautuvu ar ekskavatoriumi pakraunamas į autosavivartį *MAN (18 t arba 24 t)* ir išvežamas iš karjero.

Žemsiurbė iškasto smėlio ir žvyro masė bus pilama į sijojimo įrenginio Mobilscreen MS 19D bunkerį. Stambi (žvirgždo) frakcija sijotuve atskiriama ir supilama į produkcijos sandėlius. Išrūšiuota ir nusausinta produkcija krautuvu ar ekskavatoriumi pakraunamas į autosavivarčius *MAN (18 t arba 24 t)* ir transportuojamas į paskirties vietą. Kasybos darbai priklausomai nuo smėlio ir žvyro poreikio bus vykdomi sezoniškai, 5 dienas per savaitę, viena (I) pamaina nuo 7⁰⁰ val iki 17⁰⁰ val. Sąlyginis skaičiuojamasis darbo dienų skaičius metuose – 180, vidurkinis skaičiuojamasis pamainos našumas smėlio ir žvyro gavyboje – 167 m³.

Naudingąjį sluoksnį sudaro paskutinio apledėjimo Baltijos posvitės fliuvioglacialinės (*fIIIb1*) nuogulos. Jas sudaro žvyras ir įvairiagrūdis, vyraujant stambiagrūdžiui ir vidutingrūdžiui smėlis. Žvyras, daugumoje, paplitęs telkinio šiaurinėje ir pietrytinėje dalyje. Likusioje telkinio dalyje apskaičiuoti smėlio išteklių. Telkinio ploto naudingojo sluoksnio storis žvyro plote kinta nuo 1,5 iki 9,6 m, vidurkinis storis - 6,78 m. Detaliai išžvalgyto ploto naudingojo sluoksnio storis smėlio plotuose atitinkamai kinta nuo 2,3 ir 3,4 m iki 9,4 ir 9,6 m, vidurkinis storis 5,29 m ir 6,73 m. Visi telkinio detaliai išžvalgyti išteklių yra apvandeninti.

Išekspluotuatą karjerą numatoma rekultivuoti į vandens telkinį, neapvandenintus plotus (tarp jų ir šlaitus) apsejant žoliniais augalais ar miško želdiniais. Išekspluotavus telkinį, vandens baseino plotas ir ribos nepasikeis, tik padidės gylis iki 9-9,5 m. Pagrindinius rekultivavimo darbus sudarys karjero šlaitų nulėkštinimas ir išlyginimas, baigiamųjų kasybos darbų aikštelės sutvarkymas, žolinių augalų pasėjimas. Išekspluotauto karjero vietų techninio rekultivavimo darbai atliekami tomis pačiomis karjero kasybos mašinomis, daugiausia buldozeriu. Karjero rekultivavimo darbus numatoma užbaigti tik pilnai iškasus žemės sklype naudingąją iškaseną. Visas PŪV plotas bus iškastas ir rekultivuotas per 5 metus (esant 30 tūkst. m³ smėlio ir žvyro iškasimui per metus). Išekspluotauto telkinio rekultivacija bus baigta ne vėliau kaip 1 metai po pilno naudingojo klodo iškasimo planuojamoje teritorijoje. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 5 punktas*).

Karjere nebus naudojamos jokios cheminės medžiagos. Mechanizmų eksploatavimo metu galimi atsitiktiniai naftos produktų išsiliejimai (prakiurus kasybos mechanizmo (buldozerio, krautuvo, ekskavatoriaus) kuro bakui ir pan.). Eksploatuojant karjerą, jo teritorijoje bus laikomas reikiamas sorbento kiekis, kad išsiliejus naftos produktams būtų iškart panaudotas panaikinti galimus avarijos padarinius. Karjero teritorijoje numatoma laikyti tokį sorbento kiekį, kuris avarinėse situacijose leistų absorbuoti iki 400 l naftos produktų. Dyzelinis kuras ir tepalai kasybos mašinoms bus atvežami ir užpildomi specialiu transportu su užpildymo įranga. Kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas (išskyrus atsitiktinio smulkaus gedimo atvejus) karjere nebus atliekamas. Esant metiniam smėlio ir žvyro iškasimui 30 tūkst. m³, per metus bus sunaudota apie 39,17 t dyzelinio kuro. Kitų pavojingų medžiagų naudojimas ar saugojimas karjere nenumatomas. Karjero darbuotojų sukauptos mišrios komunalinės atliekos bus rūšiuojamos ir perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Per metus susidarys iki 1,2 t/m mišrių komunalinių atliekų. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 6 punktas*).

Apvandeninto naudingojo sluoksnio eksploatacija vykdoma be vandens lygio žeminimo karjere. Vanduo iš karjere esančio vandens telkinio bus naudojamas žemsiurbės darbui – smėlio ir žvyro kasybai ir transportavimui. Žemsiurbė per valanda gali išpumpuoti iki 420 m³ pulpos, kurioje apie 75-85 % sudaro vanduo. Panaudotas vanduo nėra užteršiamas, todėl yra taikoma uždara vandens apytakos sistema: nusodinimo baseinuose nuskaidrintas nuo smulkių grunto dalelių vanduo išleidžiamas į karjere esančius vandens telkinius, iš kurių jis vėl gražinamas į gamybą, vyraus apytakinis vandens naudojimo ciklas. Minimalus geriamo vandens kiekis – 25 l/par. 1 darbuotojui. Minimalus geriamo vandens poreikis (planuojama apie 5 darbuotojus) – 0,125 m³/per parą, 22,50 m³/ per metus (planuojamas pamainų skaičius – 180). Darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti geriamasis vanduo bus atvežamas plastikinėje taroje. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 7 punktas*).

Naftos produktų likvidavimo darbuose panaudotos priemonės ir sorbentai (numatoma laikyti tokį sorbento kiekį, kuris avarinėse situacijose leistų absorbuoti iki 400 l naftos produktų) bus surenkami į polietileno maišus ir laikomi metalinėse talpose iki kol bus atiduoti atliekų tvarkytojams. Eksploatuojant smėlio ir žvyro telkinį kitų pavojingų ir radioaktyviųjų atliekų nesusidarys. Karjero darbuotojų sukauptos mišrios komunalinės atliekos bus rūšiuojamos ir perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Per metus susidarys iki 1,2 t/m mišrių komunalinių atliekų. *(PAV Atrankos informacijos II skyriaus 9 punktas).*

PŪV teritorijoje gruntinis bei paviršinis vanduo gamybiniais ir buitiniams tikslams nebus naudojamas. Darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti bus įrengta konteinerinio tipo administracinė – buitinė patalpa su trumpalaikio buitinių nuotekų sukaupimo rezervuaru, geriamasis vanduo bus atvežamas plastikinėje taroje. PŪV metu susidariusios buitinės nuotekos iš buitinių nuotekų sukaupimo rezervuarų, pagal sutartį su nuotekas tvarkančia įmone, bus išvežamos į buitinių nuotekų valymo įrenginius. Planuojama, kad nuotekų susidarys - 0,125 m³/per parą, 22,50 m³/ per metus (planuojamas pamainų skaičius – 180). *(PAV Atrankos informacijos II skyriaus 10 punktas).*

Mobilieji oro taršos šaltiniai (kasybos technika), atliekant kasybos ir pervežimo darbus, sudarys taršą iš dyzelinių variklių išmetamųjų vamzdžių pašalinamomis dujomis bei nuo kelių dangos susidarančiomis dulkėmis (dulkės galimai susidarys kraunant dangos ir naudingojo klodo gruntą į savivartį). Smėlio dalelių dulkes į orą pakelia važiuojančių karjero mechanizmų ratai. Vidutiniškai per metus būtų iškasama 30 tūkst. m³ smėlio ir žvyro (apie 52 500 t). Prognozuojamas kietųjų dalelių kiekis – 0,47 t/m. Papildomai į aplinkos orą gali patekti nuo sutankinto karjero grunto išvežimo kelio pakylančios dulkės. Apskaičiuotas žvyro dangos dėvėjimasis – 2,94 mm/metus. Produkcija iki asfaltuoto kelio bus transportuojama apie 100 m ilgio žvyrkeliu. Apskaičiuotas iš viso žvyrkelyje ir karjero technologiniais keliais išsiskiriančių dulkių kiekis bus – 3 t/metus. Esant sausiems orams, karjero vidaus keliai ir privažiavimo kelias prie karjero bus laistomas vandeniu. Atliktais tyrimais yra nustatyta, kad laistymo vandeniu efektyvumas būna tarp 40 % ir 85 % ir priklauso nuo laistymo dažnio ir mažiau nuo išpilamo vandens kiekio. Laistymo periodiškumas priklauso nuo orų sąlygų ir intervalai siekia nuo 4 iki 1 val., pirmą kartą palaistant ryte prieš pradėdant darbą. Vanduo keliams laistyti bus imamas iš karjero vandens telkinio. Keliams laistyti bus naudojama 5-7 m³ talpos vandens laistymo mašina. Taip pat dulkėtumo mažinimui transporto priemonių ir kitų mobiliųjų mechanizmų bei privažiavimo keliuose su žvyruota danga autosavivarčių greitis bus ribojamas iki 20 km/h, transportuojant gruntą autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais. PŪV metu į atmosferą iš mobiliųjų mašinų dyzelinių vidaus degimo variklių išmetamų teršalų kiekis: CO - 1,6649 t/metus, CH - 0,6182 t/metus, NO_x - 0,4951 t/metus, SO₂ – 0,0392 t/metus ir kietųjų dalelių (KD) – 0,0615 t/ metus. Į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių per metus pateks 2,8790 t teršalų. *(PAV Atrankos informacijos II skyriaus 11 punktas).*

PŪV metu triukšmą sukels dirbančios kasybos ir transporto mašinos. Pagrindiniai ūkinėje veikloje naudojami triukšmo šaltiniai yra ekskavatorius Komatsu PC240 LC, krautuvai Case 821, buldozeris Komatsu D61 bei autosavivartys MAN (18 t arba 24 t). Taip pat gali būti naudojamos ir kitų firmų panašių parametrų kasybos ir transporto mašinos. Triukšmo skaičiavimas atliktas naudojant Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004 Akustika. Atviroje erdvėje sklindančio garso silpninimas. 2 dalis. Bendrasis skaičiavimo metodas (tpt ISO 9613-2:1996). Ekvivalentinis triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, nutolusioje 236 m atstumu: buldozerio Komatsu D61 (125,0 kW) – 39,03 dB, krautuvo Case 821 (172,0 kW) – 35,41 dB, ekskavatoriaus Komatsu PC240 LC (134,0 kW) – 33,27 dB, autosavivarčio (18 t) (235,0 kW) – 37,54 dB, sijojimo įrenginių Mobilscreen MS 19D – 48,93 dB. Apskaičiuotas žemsiurbės Dragflow triukšmo lygis, įvertinus iškasos bortą – 40,3 dBA. Ekvivalentinis suminis triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje siektų apie 50,3 dB. Karjero darbo laikas planuojamas nuo 7 iki 17 val., todėl suminis triukšmo lygis vakaro ir nakties metu nevertinamas.

Žaliava bus vežama autotransportu karjero vidaus keliu ir vietinės reikšmės žvyrkeliu iki rajoninio kelio Nr. 3023 (Ramygala – Vadokliai) šiaurės arba pietvakarių kryptimi iš karjero. Šiuo rajoniniu keliu patenkama į magistralinį kelią Nr. A8 (Panevėžys – Sitkūnai). Kelio vidutinis paros eismo intensyvumas 120 aut./parą (103 leng. aut./parą ir 17 sunk. aut./parą) bei transportuojant gruntą papildomai pravažiuos 34 sunkiasvariai automobiliai per parą (5 aut./val.). Ekvivalentinis mobilių transporto priemonių keliamo triukšmo lygis įvertinus 12 m atstumą nuo artimiausios gyvenamosios sodybos iki grunto transportavimo kelio – 52,3 dBA. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 13 punktas*).

Kasamuose karjeruose didžiausia rizika yra susijusi su šlaitų bei pagrindo, kuriuo juda ar ant kurio dirba mechanizmai (tuo pačiu ir juos valdantys darbuotojai) stabilumu. Šoms rizikoms išvengti, telkinys turi būti eksploatuojamas pagal patvirtintą telkinio kasybos ir rekultivavimo projektą, laikantis darbo saugos taisyklių reikalavimų, vykdyti atliekamų darbų kontrolę. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 15 punktas*).

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Dulkėtumui mažinti yra numatytas karjero vidaus kelių laistymas vandeniu. Vanduo keliams laistyti bus imamas iš karjero vandens telkinio. Keliams laistyti bus naudojama 5-7 m³ talpos vandens laistymo mašina. Laistymo periodiškumas priklauso nuo orų sąlygų ir intervalai siekia nuo 4 iki 1 val., pirmą kartą palaistant ryte prieš pradėdant darbą.

6.2. Iš PŪV teritorijos išvažiuojančių autosavivarčių greitis bus ribojamas iki 20 km/h, žvyrkeliu iki bendro naudojimo kelio. Transportuojant gruntą autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais.

6.3. Eksploatuojant karjerą, jo teritorijoje bus laikomas reikiamas sorbento kiekis, kad išsiliejus naftos produktams būtų iškart panaudotas panaikinti galimus avarijos padarinius. Karjero teritorijoje numatoma laikyti tokį sorbento kiekį, kuris avarinėse situacijose leistų absorbuoti iki 400 l naftos produktų.

6.4. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.5. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą.

7.1. PŪV vieta nepatenka į Lietuvos Respublikos ar Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ saugomas teritorijas, todėl poveikis joms nenumatomas. Artimiausios teritorijos, priklausančios *Natura 2000* tinklui, yra paukščių apsaugai svarbi teritorija (PAST) ir buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST) – Taujėnų-Užulėnio miškai, kurie nutolę 8,0 km atstumu pietryčių kryptimi nuo planuojamo naudoti ploto.

7.2. PŪV teritorijos žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos. Naudingosios iškasenos išteklių apskaičiuoti 2018 m. balandžio 23 d. būklei bendrame 2,44 ha plote ir aprobuoti 2018 m. gegužės 29 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. 1-168. Detaliai išžvalgyti spėjamai vertingi (331) smėlio ir žvyro išteklių bendrame 2,44 ha plote sudaro apie 148 tūkst. m³, iš jų – smėlio 1,43 ha plote – 80 tūkst. m³, žvyro 1,01 ha plote – 68 tūkst. m³.

7.3. Pagal pateiktus PŪV triukšmo skaičiavimų rezultatus ekvivalentinis triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, nutolusioje 236 m atstumu: buldozerio Komatsu D61 (125,0 kW) – 39,03 dB, krautuvo Case 821 (172,0 kW) – 35,41 dB, ekskavatoriaus Komatsu PC240 LC (134,0 kW) – 33,27 dB, autosavivarčio (18 t) (235,0 kW) – 37,54 dB, sijojimo įrenginių Mobilscreen MS 19D – 48,93 dB. Apskaičiuotas žemsiurbės Dragflow triukšmo lygis,

įvertinus iškasos bortą – 40,3 dBA. Ekvivalentinis suminis triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje sieks apie 50,3 dB. Ekvivalentinis mobilių transporto priemonių keliamo triukšmo lygis įvertinus 12 m atstumą nuo artimiausios gyvenamosios sodybos iki grunto transportavimo kelio – 52,3 dBA. Triukšmo lygiai neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, reglamentuojamų ribinių dydžių.

7.4. Apskaičiuoti PŪV metu į atmosferą iš mobiliųjų mašinų dyzelinių vidaus degimo variklių išmetamų teršalų kiekiai: CO - 1,6649 t/metus, CH - 0,6182 t/metus, NO_x - 0,4951 t/metus, SO₂ – 0,0392 t/metus ir kietųjų dalelių (KD) – 0,0615 t/ metus neviršija aplinkos oro užterštumo normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“.

7.5. Naudingųjų iškasenų gavyba ir kitokie darbai nebus vykdomi Juodos upės pakrantės apsaugos juostoje. Juodos upės pakrantės apsaugos juosta yra nutolusi 60-160 m atstumu nuo planuojamų kasybos darbų ploto. Taip pat, minėtą pakrantės apsaugos juostą nuo PŪV teritorijos skiria miško juosta.

7.6. PŪV metu susidariusios atliekos bus perduodamos pagal sutartis atliekas tvarkančioms įmonėms, kurios yra registruotos atliekų tvarkytojų valstybiniame registre.

7.7. Artimiausia gyvenamoji teritorija nutolusi 236 m atstumu nuo planuojamo kasybos darbų ploto. Pagal VĮ „Registru centras“ duomenimis, teritorijų planavimo dokumentų registro (TPDR) duomenų baze PŪV teritorijai artimoje aplinkoje nėra suplanuotų naujų gyvenamųjų, visuomeninių ar rekreacinių teritorijų.

7.8. Poveikio aplinkai vertinimo subjektai: Panevėžio rajono savivaldybės administracija pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 5 p., atsakinga už planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir šios veiklos galimo poveikio aplinkai, atsižvelgiant į patvirtintų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius bei galimybes pagal teisės aktų reikalavimus juos keisti ir į pagal įstatymus vykdomo savivaldybės aplinkos stebėsenos (monitoringo) duomenis, pasiūlymų informacijai atranka, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad PŪV reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamentas pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 1 p., atsakingas už planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, darančių įtaką visuomenės sveikatai, galimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, 2018-09-13 raštu Nr. (5-11 14.3.5 E)2-39595 įvertinęs informaciją pasiūlymų informacijai atranka, pagal kurią priimama ši atrankos išvada nepateikė ir pateikė nuomonę, kad PŪV poveikio aplinkai vertinimas nereikalingas. Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 3 p., atsakinga už planuojamos ūkinės veiklos vykdymo metu galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų, numatomų priemonių joms išvengti ar sušvelninti ir padariniams likviduoti, pasiūlymų informacijai atranka, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad PŪV reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Panevėžio skyrius pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 2 p., atsakingas už galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį nekilnojamajam kultūros paveldui, pasiūlymų informacijai atranka, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad PŪV reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė.

7.9. PŪV teritorijoje nėra natūralių buveinių, saugomų rūšių, jų augaviečių ir radaviečių bei saugotinių vartybių ar jų fragmentų, todėl neigiamas PŪV poveikis biologinei įvairovei,

natūraliems biotopams, artimiausioms gamtinėms, materialinėms ir kultūros paveldo vertybėms, nenumatomas.

7.10. Baigus išteklių gavybos darbus išeksploatuotą karjerą planuojama rekultivuoti į vandens telkinį. Iškasto karjero šlaitai bus nulėkštinti ir išlyginti, apsėti žole bei apsodinti krūmais ir medžiais.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus bei priemones, numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos PAV įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją UAB „Žvalgaičiai“ planuojamai ūkinei veiklai – Panevėžio r. sav., Vadoklių sen., Žvalgaičių II smėlio ir žvyro telkinio naudojimui poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) teisės aktų nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliotas Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotojas



Vytautas Krušinskas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2018-10 - 10 RAŠTO NR. (30.2)-A4- 8095
ADRESATŲ SĄRAŠAS

Panevėžio rajono savivaldybės administracija

El. p. savivaldybe@panrs.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Panevėžio departamentui

El. p. panevezys@nvsc.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

El. p. panevezys.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio skyriui

El. p. panevezys@kpd.lt

Žiniai

Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos

El. p. info@aad.am.lt